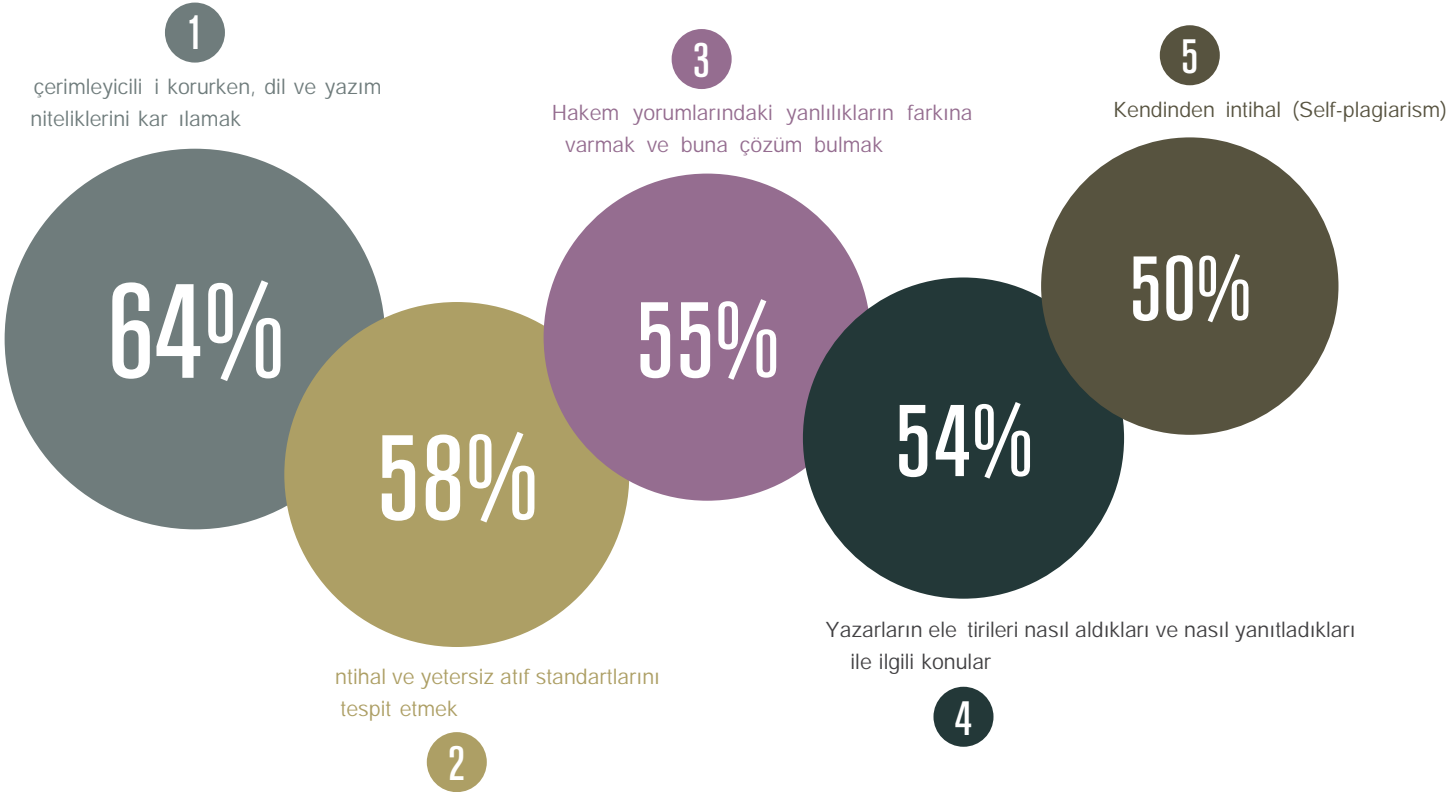

SANAT, BEŞERİ BİLİMLER VE SOSYAL BİLİMLERDE
YAYIN ETİĞİNİN İNCELENMESİ

COPE (Committee on Publication Ethics) Ön Araştırma Sonuçları

Günümüzde dergi editörlerinin yayın etiği hususunda en sık karşılaştıkları 5 zorluk

NEDEN BU ARA TIRMA?

COPE (Yayın Etiği Komitesi), tüm disiplinlerde çalışan editörler için pratik bir yayın etiği rehberliği sağlamayı amaçlamaktadır. Sanat, beşeri bilimler ve sosyal bilimler alanındaki dergi editörlerinin karşılaştıkları yayın etiği sorunlarını daha iyi anlamak istedik ve Routledge'in desteğiyle halihazırda mevcut olan ve gelecekteki ihtiyaçları belirlemek için bu araştırmayı yaptık. Sonuçlar, bu disiplinlerde çalışan dergi editörlerine daha iyi destek ve rehberlik sağlamamıza yardımcı olacaktır.

YÖNTEM

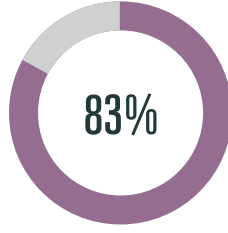
Araştırma iki basamaklı olarak yürütülmüştür:

1. Mevcut etik sorunları editörlerin karşılaştıkları sorunları, gelecekte olacağını tahmin ettikleri sorunları ve şu anda kullandıklarını veya ihtiyaç duydukları destek kaynaklarını belirlemek için iki araştırma odak grubu düzenledik.
2. Bu çalışmanın işaret ettiği, daha fazla sayıda editörle gerçekleştirilen, söz konusu sorunların yaygınlığını, editörlerin bu sorunlarla ne sıklıkta karşılaştıklarını ve en çok hangi zorluklarla ilgili olarak desteğe ihtiyaç duyduklarını görmemize yardımcı olan çevrimiçi bir anket oldu.

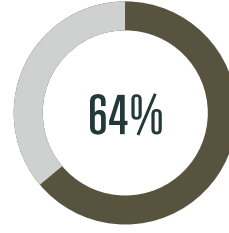
KİMLER YANITLADI?

Çevrimiçi anketi yanıtlayan sanat, beşeri bilimler ve sosyal bilimler alanındaki 656 dergi editöründen görüş toplanmıştır. Bu; bağımsız olarak veya bir ekiple çalışan, farklı deneyim düzeylerine sahip, gönüllü ve ücretli çalışan editörleri içermektedir.

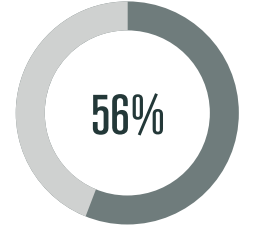
Sanat, beşeri bilimler ve sosyal bilimler alanlarındaki, 656 dergi editörünün görüşleri.

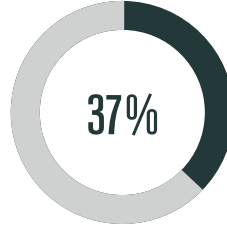
Gönüllü veya ücretli editörler

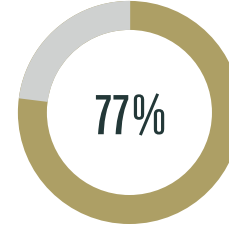
Bağımsız editöryel kararlar almı

Bir ekibin parçası olarak editöryel kararlar almı

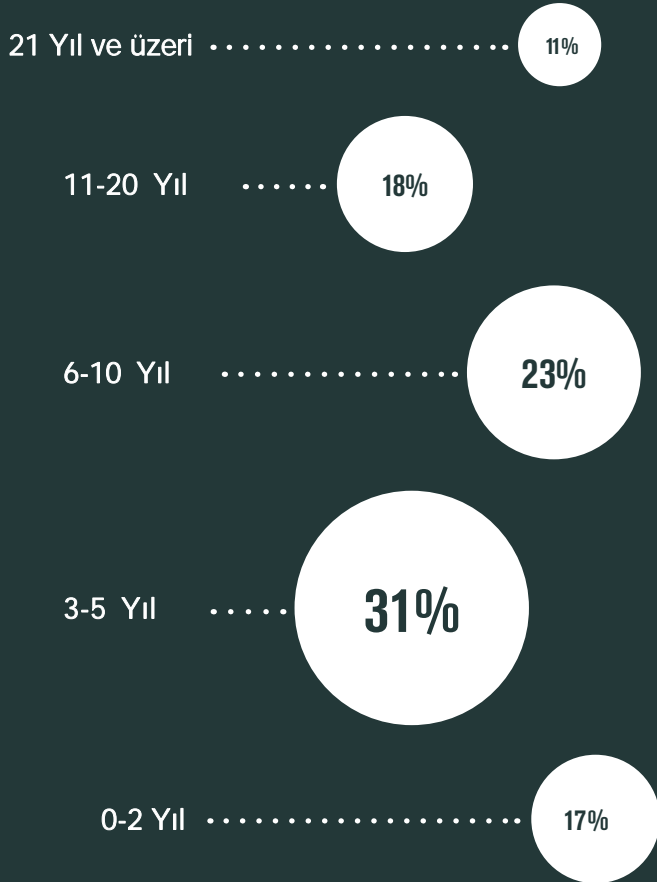
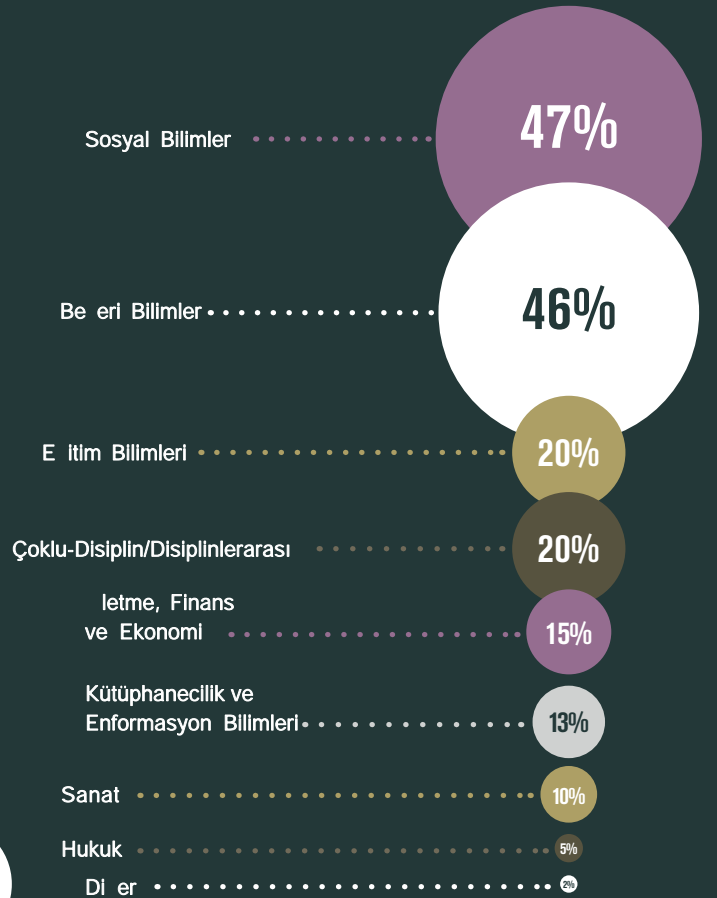

COPE üyesi

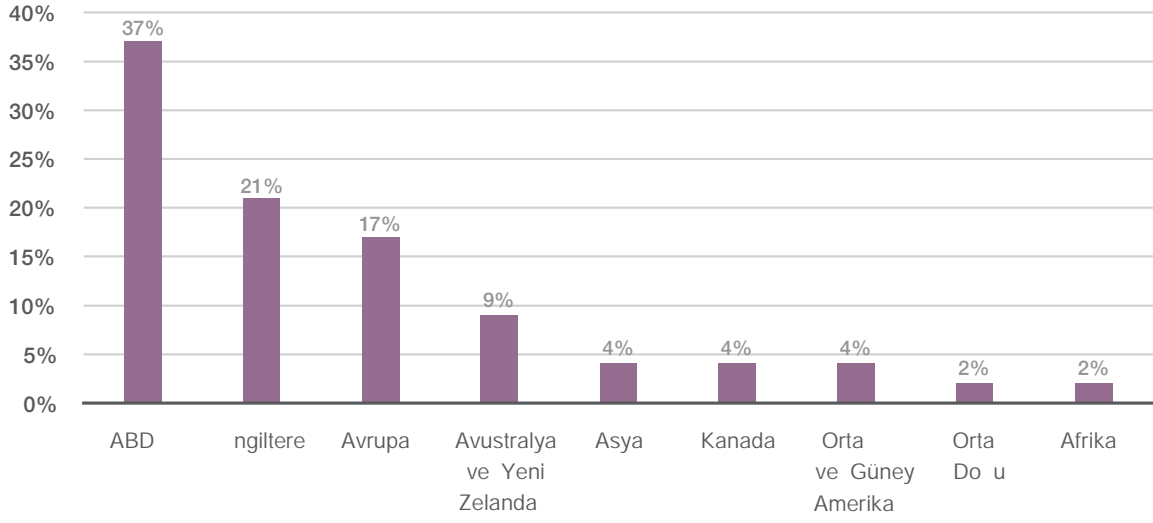

Büyük yayıncılarla çalışıyor

Deneyim Düzeyleri

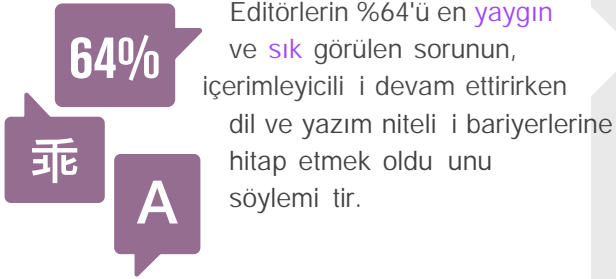
ALANLARI¹²³

KONUM

DERGİ EDITÖRLERİ BİZİ NELER SÖYLEDİ?

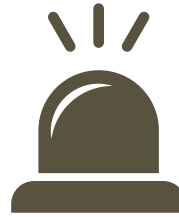
GÜNÜMÜZDEKİ EN ÖNEMLİ YAYIN ETME SORUNLARI

%54'ü, yazarların eleştirileri nasıl karşıladıkları ve buna nasıl yanıt verdikleri ile ilgili sorunlarla karşılaşmışlardır. %27'si bunun sık görülen bir sorun olduğunu belirtmiştir.

%58'i intihal ve yetersiz atıf standartlarının tespit edilmesi konusunda sorun yaşamışlardır. Bu duruma, özellikle İletişim, Finans ve Ekonomi alanındaki editörler sık rastlamaktadır.

Katılımcılara göre en ciddi sorunlar; intihalin ve yetersiz atıfların tespit edilmesi, hileli başvurular ve fabrikasyon veri ve/veya görsel sorunlarıdır.

Hileli başvuruların en ciddi konular arasında olduğunu düşündüklerini söyledi. Bu örnekler arasında; bir dergiyi, konuyu veya alanı itibarsızlaştırmak için, yazar adına üçüncü bir tarafça sunulan sahte makaleler bulunmaktadır.

Katılımcıların yarısı, **kendinden intihal** ile karşılaşmıştır. %22'si ise kendinden intihalin sık rastlanan bir durum olduğunu belirtmişlerdir. Editörler, bunun sonuçların ölçümüne odaklı mevcut akademik kültür ile birlikte artacağını bildirmişlerdir.

Katılımcıların, ilgilenirken kendilerini en az güvenli hissettikleri konular, veri ve/veya görsel fabrikasyonu, hileli başvurular, IP ve telif haklarıdır.

DERGİ EDITÖRLERİ BİZİ NELER SÖYLEYDİ: GELECEĞİN TEMEL YAYIN ETME SORUNLARI

Dergi editörlerine, hangi durum ve davranışların beş yıl içerisinde etik sorunlara yol açabileceğini sorduk.

-Yazarlık ve atıf sorunları ile hakem problemlerinde artış beklenmektedir

-Dergi editörlerine göre **akademik yayıncılığın daha kapsayıcı olması** konusu ele alınmalıdır. Bu durum farklı uluslararası standartlarla ilgilenmeyi ve İngilizce'nin baskınlığının minimize edilmesini içerebilir.

-En yaygın sorunlardan biri olmamakla birlikte **veri ve/veya görsel fabrikasyonunun büyük veri ve yapay zeka** ile birlikte daha büyük bir problem olmaya başlayacağı vurgulanmıştır.

-Mevcut **çıktı-odaklı akademik kültürün**, yayın baskısını artırması ve kendinden intihal ve yağmacı yayın gibi sorunlarda artış gözlenmesine yol açması beklenmektedir.

¹ Sanatlar; Müzik; Performans Çalışmaları ve Görsel Sanatlar'ı içermektedir.

² Beşeri Bilimler, Antropoloji; Arkeoloji; Miras ve Koruma Çalışmaları; Tarih; Dil ve Dilbilim; Edebiyat; Medya İletişim ve Kültürel Çalışmalar; Din ve Felsefe'yi içermektedir.

³ Sosyal Bilimler, Bölge Çalışmaları; Kriminoloji; Gelişimsel Çalışmalar; Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları; Coğrafya; Uluslararası İlişkiler; Turizm; Planlama ve Kent Çalışmaları; Siyaset Bilimi; Psikoloji ve Davranış Bilimleri; İrk, Etnisite ve Kimlik; Sosyal Hizmet; Sosyoloji; Spor Bilimleri; Strateji Çalışmaları'nı kapsamaktadır.

DAHA FAZLASI ÇİN?

Sonuçların Tamamına Ulaşmak İçin Üye Olunuz

© 2019 COPE (Committee on Publication Ethics) (CC BY-NC-ND 4.0).

Araştırma Routledge, Taylor & Francis Group desteğiyle [Shift Learning](#) tarafından yürütülmüştür.

Supported by

Routledge
Taylor & Francis Group

publicationethics.org

Çeviren: Beren Kandemir